

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

17 ביולי 2007

166

ב' באב התשס"ז

עמוד

הצעת חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים (תיקון מס' 8) (עונשין), התשס"ז-2007 258

הצעת חוק משק הדלק (קידום התחרות) (תיקון מס' 2) (הצגת מחירים בתחנות תדלוק), התשס"ז-2007 . . . 260

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים (תיקון מס' 8) (עונשין), התשס"ז-2007

- תיקון סעיף 1 1. בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- ”(ד) ראש אגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל רשאי למחוק מרישומי המשטרה רישום בדבר החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין כאמור בסעיף 10א, לפי אמות מידה שיקבע, בהתחשב, בין היתר, במשך הזמן שחלף מביצוע העבירה, בגילו של האדם שהרישום נוגע לו בעת ביצוע העבירה, בקיומם של רישומים אחרים כאמור בסעיף קטן (ג) לענין האדם שהרישום נוגע לו, במהות העבירות המיוחסות לאדם שהרישום נוגע לו ובחומרתן; אמות המידה יפורסמו ברשומות.”
- החלפת סעיף 22 2. במקום סעיף 22 לחוק העיקרי יבוא:
- ”עונשין 22. (א) מי שהשיג, דרש או קיבל מן המרשם, במישרין או בעקיפין, מידע שאינו זכאי לקבלו, דינו – מאסר שנה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת החוק המתפרסמת בזה באה להתמודד עם הבעייתיות האמורה על ידי החלפת סעיף 22 לחוק המרשם הפלילי שענינו עונשין. סעיף 22 בנוסחו היום קובע כי "מי שביועין השיג מן המרשם, במישרין או בעקיפין, מידע שאינו זכאי לקבלו, דינו – מאסר שנה". מוצע להחליף את הסעיף האמור בסעיף עונשין כללי הקובע כי מי שהשיג, דרש או קיבל מן המרשם, במישרין או בעקיפין, מידע שאינו זכאי לקבלו, דינו – מאסר שנה. כמו כן, מוצע להוסיף הוראה עונשית מיוחדת שבצדה ייקבע עונש מאסר של שנתיים או קנס שגובהו היום 202,000 שקלים חדשים, החלה על מי שהשיג, דרש או קיבל מן המרשם מידע שאינו זכאי לקבלו לשם העסקה או לשם קבלת החלטה בענין האדם שהמידע נוגע לו. הטעם שביסוד ההחלטה האמורה בענין האדם המידע נוגע לו, הוא פערי הכוחות ביחסים בין מי שהמידע נוגע לו, ובין מי שמבקש להשיג מידע זה. בשל כך מוצע לקבוע כי במקרים אלה הסכמה של אדם למסירת מידע הנוגע לו, לא יראו אותה כמקנה זכות לאדם אחר המבקש זאת, לקבל את המידע (סעיף 2).

ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת תדון בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית, בסוגיות נוספות העולות מהסעיף העונשי המוצע, ובין היתר הבהרת סוג המקרים שהם בבחינת קבלת החלטה בענין האדם שהמידע נוגע לו, משמעותה של הסכמה למסירת תדפיס המרשם הפלילי וחומרת העונש.

נוסף על כך הצעת החוק מעגנת בסעיף 1 לחוק המרשם הפלילי את סמכותו של ראש אגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל למחוק מרישומי המשטרה רישום בדבר החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין, ובכך להסיר

סעיף ו(א) לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981 (להלן – חוק המרשם הפלילי), מסמיך את משטרת ישראל לנהל מרשם פלילי ובו פרטי רישום הכוללים, בין היתר פרטים בדבר הרשעות, עונשים וצווים בשל עבירות מסוג פשע או עוון. סעיף ו(ג) לחוק האמור מבהיר כי אין בכך כדי לגרוע מסמכותה של משטרת ישראל לנהל רישומים אחרים הדרושים לה לצרכיה, כגון רישומים בדבר תיקים סגורים שמשטרת ישראל מנהלת.

נקודת המוצא של חוק המרשם הפלילי היא כי המרשם הפלילי חסוי ואין לנסור מידע ממנו אלא במגבלות הקבועות בו. כך, החוק האמור קובע כי מידע מהמרשם יימסר אך ורק לרשויות ולבעלי תפקידים המפורטים בו, ומלבדם זכאי כל אדם לעיין במרשם הנוגע לו (סעיף 20א) לחוק המרשם הפלילי).

למן מותן פסק הדין בבג"ץ 7256/95 פישלר נ' מפכ"ל המשטרה ואת, פ"ד נס' 1, ההלכה היא כי זכות העיון של האדם במרשם הפלילי הנוגע לו כוללת גם את זכותו לקבל תדפיס של המידע מן המרשם (להלן – תדפיס המרשם הפלילי). אחת מתוצאותיה של הלכה זו היא שגורמים שאינם מורשים לקבל מידע מן המרשם הפלילי ומהרישומים המשטרתיים דורשים מהאדם הזכאי לקבל את תדפיס המרשם הפלילי בענינו להנציא להם את תדפיס המרשם הפלילי. בתדפיס זה פירוט של כלל המידע הפלילי בענינו של האדם, ובין היתר פירוט בדבר הרשעות, לרבות כאלה שהתיישנו ונמחקו, ובדבר תיקים שנסגרו. דרישתם של גורמים כאמור חותרת תחת תכלית חוק המרשם הפלילי, ובהן הגנת הפרטיות, קידום תקנת השבים והגנה על שמם הטוב של מי שנפתחו נגדם תיקים אך לא הוכח כי עברו עבירות.

1 הצעת חוק מס' 398/17/פ: הועברה לוועדה ביום כ"ג בתמוז התשס"ו (19 ביולי 2006); הצעת חוק מס' 921/17/פ: הועברה לוועדה ביום ג' באדר התשס"ז (21 בפברואר 2007).

2 ס"ח התשמ"א, עמ' 322; התשס"ו, עמ' 153.

(ב) מי שהשיג, דרש או קיבל מן המרשם, במישרין או בעקיפין, מידע שאינו זכאי לקבלו לשם העסקה או לשם קבלת החלטה בענין האדם שהמידע נוגע לו, דינו - מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; לענין זה, לא יראו מי שעשה כאמור כזכאי לקבל מידע מן המרשם, בשל כך בלבד שהאדם שהמידע נוגע לו הסכים למסירת המידע.

דברי הסבר

כך, ומאחר שמדובר ברישומים בדבר תיקים שנסגרו מחוסר ראיות מספיקות או מהעדר ענין לציבור, יש הצדקה לבטל את רישומם בנסיבות מסוימות. מוצע כי ראש אגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל יקבע את אמות המידה למחיקתם של רישומים אלה, בין היתר בהתחשב במשך הזמן שחלף מביצוע העבירה, במהות העבירות המיוחסות לאדם שהרישום נוגע לו ובחומרתן.

רישומים כאמור, הן מהרישומים המשטרתיים והן מתדפיס המרשם הפלילי (סעיף 1 להצעת החוק). רישומים בדבר החלטות כאמור כוללים ברישומים המשטרתיים לפי סעיף 1(ג) לחוק המרשם הפלילי, ועל פי חוק זה המידע שבהם נמסר רק למספר מצומצם של גורמים, ובהם היועץ המשפטי לממשלה, גופי ביטחון שונים וקציני מבחן. עם זאת, מאחר שרישומים אלה מופיעים בתדפיס המרשם הפלילי, דבר קיומם מגיע לעתים גם לידי מי שאינם מורשים לכך. בשל

חברי הכנסת: **אפי איתם, גלעד ארדן**

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת הכלכלה של הכנסת:

הצעת חוק משק הדלק (קידום התחרות) (תיקון מס' 2) (הצגת מחירים בתחנות תדלוק), התשס"ז-2007

- הוספת סעיף 7א. 1. בחוק משק הדלק (קידום התחרות), התשנ"ד-1994, אחרי סעיף 7 יבוא:
- (א) מפעיל תחנת תדלוק יציג את מחיר הדלק שהוא מוכר לפחות בשני מקומות בולטים לעין בתחום תחנת התדלוק, על גבי מודעה בגודל של 1 מ"ר לפחות, באותיות ברורות וקריאות (בסעיף זה - "המודעה"); המודעה אחת לפחות תוצג סמוך למתקני מכירת הדלק במקום הנראה לעין רוכשי הדלק, והמודעה אחת לפחות תוצג במקום הנראה לעין מהכניסה לתחנת התדלוק.
- (ב) לא יציג מפעיל תחנת תדלוק הנחה על מחיר הדלק הנמכר בתחנת התדלוק, אלא לצד מחיר הדלק לאחר ההנחה ובגודל זהה.
- (ג) העובר על הוראה מהוראות סעיף זה, דינו - מאסר שישה חודשים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
- (ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981.

דברי הסבר

הצעת החוק המתפרסמת בזה, מוצעת לקבוע כי מפעיל תחנת תדלוק יחויב בהצגת מחיר הדלק הנמכר בתחנה בשני מקומות לפחות בתחום תחנת התדלוק (סעיף 7א(א) המוצע). בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תשקול ועדת הכלכלה של הכנסת את האפשרות להייב מפעילי תחנות תדלוק להתקין עמוד פרסום ולהציג על גביו את מחירי הדלק הסופיים באופן הנראה לעין הנוסעים בנתיב התנועה הסמוך לכניסה לתחנה.

כמו כן, מוצע לאסור על מפעיל תחנת תדלוק להציג הנחה על מחיר הדלק ללא פרסום המחיר הסופי של הדלק. העונש שמוצע לקבוע בצד איסור זה הוא שישה חודשי מאסר או קנס העומד היום על 26,100 שקלים חדשים (סעיף 7א(ב) ו-ג) המוצע).

למען הסר ספק, מוצע להבהיר כי אין בהסדר המוצע כדי לגרוע מהוראות חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, לרבות סעיף 7א שבו, המחייב הצגת מחיר כולל על נכס או על שירות הכולל את סך כל התשלומים עבורו ואת סך כל המסים החלים עליו או על מכירתו והנגבים על ידי עוסק (סעיף 7א(ד) המוצע).

נגישות למידע היא הנחת מוצא לשוק עם תחרות חופשית, ותנאי הכרחי שמאפשר לחוקי הביקוש וההיצע לפעול ולהביא לכך שחוקי הביקוש והיצע יפעלו ויביאו לירידת מחירים.

בשנים האחרונות נפוצה בתחנות התדלוק תופעה של פרסום הנחה הניתנת בתחנה על דלק, בלי לפרסם את מחירו ההתחלתי ואת מחירו הסופי. פרסום חסר כאמור מונע מהצרכן קבלת מידע בנוגע למחיר טרם התדלוק.

בפרסום חסר כאמור יש גם כדי להטעות, שכן פרסום הנחות שונות בתחנות תדלוק, איננו בהכרח ערוכה לכך שבתחנה שבה מתפרסמת הנחה גדולה יותר מחיר הדלק יהיה נמוך יותר, כיוון שיתכן שהמחיר ההתחלתי באותה תחנה גבוה יותר, זאת ועוד, פרסום הכולל רק את ההנחה אינו משקף שינויים במחירי הדלק ההתחלתיים.

כיום מוסדר הפרסום בתחנות תדלוק באופן חלקי בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הצגת מחירים של מוצרי דלק), התשנ"ג-1993 (ק"ת התשנ"ג, עמ' 978), אך אין בו מענה לסוגיות האמורות.

חבר הכנסת גלעד ארדן

¹ הצעת חוק מס' פ/17/1806; הועברה לוועדה ביום י"ט בשבט התשס"ז (7 בפברואר 2007).

² ס"ח התשנ"ד, עמ' 270; התשנ"ח, עמ' 287.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

ס"ח התשמ"א, עמ' 248.